

Letnik 1918.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XLVII. — Izdan in razposlan 19. dne marca 1918.

Vsebina: (Št. 97—99.) 97. Ukaz, s katerim se izpreminja ministrstveni ukaz z dne 2. avgusta 1917. l., s katerim se ustanovljajo cene za sveče. — 98. Ukaz, s katerim se uravnava promet z ogršico, repico, repičnim oljem in ogršičnimi tropinami. — 99. Ukaz, s katerim se ustanovljajo najvišje cene za nadrobno prodajanje govedine in govejega droba na Dunaju.

97.

Ukaz trgovskega ministra z dne
11. marca 1918. l.,

s katerim se izpreminja ministrstveni ukaz z dne 2. avgusta 1917. l. (drž. zak. št. 329), s katerim se ustanovljajo cene za sveče.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se zaukazuje tako:

Člen I.

§ 2 ministrstvenega ukaza z dne 2. avgusta 1917. l. (drž. zak. št. 329) se izpreminja in se mora glasiti:

„Kadar oddaja sveče izdelovalec, se ne sme preseči cena K 262.— netto cassa brez skonta, postavljeno na železniško postajo prejemnika, za vsakih 100 kg golega ali paketiranega blaga, vštévši zaboj (zaboji po 50 kg čiste vsebine).“

Člen II.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Wieser s. r.

98.

Ukaz trgovskega ministra v porazumu z udeleženi ministri in z uradom za prehranjevanje ljudi z dne 16. marca 1918. l.,

s katerim se uravnava promet z ogršico, repico, repičnim oljem in ogršičnimi tropinami.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se ukazuje tako:

§ 1.

Ogršica in repica iz tuzemskega pridelka leta 1918. sta zaseženi v prid državi. Ta zasega nastopi s časom, ko se ločijo pridelki od polja. Od te zasege so izvzete zaloge, ki so v posesti države ali vojaške uprave.

§ 2.

Zasega ima učinek, da se zaseženo blago ne sme niti podelovati, porabljeni, pokladati, niti prostovoljno ali prisilno otujiti, ako se v tem ukazu ali s posebnimi odredbami trgovskega ministristva v porazumu s poljedelskim ministristvom ne ukrenejo

drugi zaukazi. Pravna opravila, ki greše zoper to prepoved, so nična. To velja tudi za taka pravna opravila, ki so bila sklenjena pred razglasitvijo tega ukaza.

§ 3.

Kljub zasegi smejo podjetniki kmetijskih obratov porabiti za seme množine, ki ustrezajo prihodnjemu obdelovanju polja.

O teh množinah in o površini, posejani z njimi, morajo poročati Avstrijski kontrolni banki za industrijo in trgovino na Dunaju najdalje do 31. dne oktobra 1918. l. z navedbo, ali se je sejalo na široko ali v vrstah.

§ 4.

Za prevzemanje zaseženega blaga je določena Avstrijska kontrolna banka za industrijo in trgovino na Dunaju. Ta banka je dolžna kupiti zaseženo blago in ga odvzeti.

§ 5.

Prevezemna cena znaša za ogršico 140 K za 100 kg, za repico 135 K za 100 kg, oboje postavljeno na železniško postajo, ki je najbližja kraju skladišča zalog, v kupčevih vrečah in za plačilo v gotovini, kadar se pokaže oddajno potrdilo (duplikat voznega lista) železniškega urada.

Ako blago ne ustreza običajnim zahtevam in ako se ne doseže dogovor glede primerne znižanja cene, odloči o ceni, če je kraj hrambe blaga v deželi, v kateri je borza za kmetijske pridelke, razsodišče te borze, sicer pa razsodišče trgovinske in obrtne zbornice, v koje okolišu je kraj hrambe blaga.

§ 6.

Posesnik zaseženega blaga je dolžen to blago, kolikor naj mu ne ostane po tem ukazu ali po posebnih odredbah, izdanih na njegovi podstavi, prodati Avstrijski kontrolni banki za industrijo in trgovino po določenih cenah in pogojih (§ 5). Nadalje je dolžen blago hraniti in ohraniti dotlej, da se prevzame.

Pridelek je izmlatiti najdalje do 30. dne novembra 1918. l. Najkasneje 14 dni potem, ko je izmlaten, je naznaniti Avstrijski kontrolni banki za industrijo in trgovino vrsto, množino in kraj, kjer leže zaloge ogršice in repice.

§ 7.

Učinek zasege se konča:

1. z dopustno porabo ali otujitvijo;
2. s prisilnim odvzetjem.

§ 8.

Ako se pošilja ogršica in repica po železnicah ali parnoplovstvenih podjetjih, mora pošiljač voznim listinam za vsako pošiljatev priložiti prevozno potrdilo, ki ga je izdala vojna zveza industrije olja in masti po priloženem vzorcu.

Za pošiljatve vojaške uprave, za pošiljatve iz carinskega inozemstva, iz Ogrskega, iz Bosne in Hercegovine ni treba takih prevoznih potrdil.

Za škode, ki nastanejo morda iz tega, da se niso izpolnila določila o prevoznem potrdilu, ne zadene prevoznega podjetja nikakršna odgovornost.

§ 9.

Ako se posestnik brani prodati svoje zasežene zaloge ogršice in repice Avstrijski kontrolni banki za industrijo in trgovino, naj politično oblastvo I. stopnje, v čigar okolišu so zaloge, razsodi o dolžnosti oddati zaloge in, ako je treba, odredi, da se prisilno odzamejo.

Razsodba ima moč zoper vsakega, ki mu gredó pravice do zalog.

§ 10.

Ako se zaloge siloma odzamejo, je odbiti 10% od prevzemne cene. Ako posestnik ali njegovo bivališče ni znano ali ako naj služi cena za to, da se poravnajo zahteve tretjih oseb iz stvarnih pravic, je ceno položiti na sodišču.

§ 11.

Siloma odvzete zaloge mora njih zadnji posestnik brezplačno hraniti in ohraniti dotlej, da se odpeljejo.

§ 12.

Avstrijska kontrolna banka za industrijo in trgovino mora zasežene zaloge ogršice in repice, ki jih je kupila, oddajati po nakupni ceni tistim izdelovalcem repičnega olja in v tistem množinskem razmerju, katere ji oznameni vojna zveza industrije olja in masti z odobrenjem trgovinskega ministrstva.

Avstrijska kontrolna banka za industrijo in trgovino pa mora od nakupljene skupne množine do 15. dne septembra 1918. l. pridržati 15%, najmanj pa 80 vagonov (8000 metrskih stotov) za eventualno porabo za seme. Prošnje za pre-pustitev semenja je pošiljati vojni zvezi industrije olja in masti!

§ 13.

Izdellovalci repičnega olja so dolžni vse množine repičnega olja, dobljene iz tuzemskega pridelka ogršice in repice leta 1918., oddati avstrijskemu središču za olje in mast d. dr.

Vojna zveza industrije olja in masti določi prevzemno ceno ter razdeli repično olje porabnikom in ustanovi oddajno ceno z odobrenjem trgovinskega ministrstva (§§ 2 in 14 ministrstvenega ukaza z dne 8. aprila 1916. l. [drž. zak. št. 94]).

Cena, ki jo določi vojna zveza industrije olja in masti za oddajanje repičnega olja porabnikom, velja za blago, ki ustreza običajnim zahtevam. Ako se pri blagu, ki ni dobavljeno po običaju, ne doseže dogovor gledé primernega znižanja cene, odloči o ceni razsodišče trgovinske in obrtne zbornice, v koje okolišu je narejališče blaga.

§ 14.

Izdellovalci repičnega olja so dolžni oddajati ogršične tropine središču za krmila po ceni, ki jo določi urad za prehranjevanje ljudi v porazumu s trgovinskim ministrstvom.

Središče za krmila mora tistim kmetovalcem, ki so se na podstavi razglasov poljedelskega ministrstva z dne 10. julija 1917. l. (drž. zak. št. 292)

in z dne 22. februarja 1918. l. (drž. zak. št. 70) s prostovoljno zglasitvijo zavezati sejati ogršico, dati na razpolaganje 35 kg ogršičnih tropin za 100 kg izročene ogršice po ceni 20 K za 100 kg za potrebo njihovega gospodarstva.

§ 15.

Vsa pravna opravila, ki greše zoper zaukaze §§ 13 in 14, so nična. To velja tudi za taka pravna opravila, ki so se sklenila pred razglasitvijo tega ukaza.

Ako se odreče v §§ 13 in 14 zaukazana oddaja repičnega olja in ogršičnih tropin, se morajo zaloge prisilno odvzeti, zmislu primerno uporabljaje določila §§ 9 do 11.

§ 16.

Prestopke tega ukaza in vsako sodelovanje ob preprečenju v njem ustanovljenih dolžnosti kaznuje, ako dejanje ne spada pod strožje kazensko določilo, politično oblastvo na denarju do 20.000 K ali z zaporom do 6 mesecev. Te kazni se morejo nalagati tudi druga poleg druge. Vrhutega se more izreči, da zapadejo zaloge, na katere se nanaša kaznivo dejanje, in ako se je storil prestoppek v izvrševanju obrti, da se izgubi obrtna pravica.

§ 17.

Ta ukaz dobi moč dne, katerega se razglasi.

Seidler s. r.

Schauer s. r.

Wieser s. r.

Banhans s. r.

Wimmer s. r.

Silva-Tarouca s. r.

Prevozno potrdilo

za ogršico in repico.

Posiljačevo ime

v ima pravico poslati

..... kg ogršice,

..... kg repice,

in sicer v času od do

od (ime pošiljalne postaje)

v (ime namembne postaje)

po (železnici ali parniku) na naslov (prejemnikovo ime in stanovišče)

Na Dunaju, dne 1918. l.

L. S.

Vojna zveza industrije olja in masti.

To potrdilo je trepežno priložiti vozni listini.

Da je potrdilo pridejano, je zaznamovati v vozni listini.

Potrdilo naj odvzame namembna postaja.

99.

Ukaz urada za prehranjevanje ljudi z dne 18. marca 1918. l.,

s katerim se ustanovljajo najvišje cene za na-
drobno prodajanje govedine in govejega droba
na Dunaju.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l.
(drž. zak. št. 307), oziroma cesarskega ukaza z dne
24. marca 1917. l. (drž. zak. št. 131) se ukazuje
tako:

§ 1.

Za nadrobno prodajanje govedine in govejega
droba v okolišju države glavnega in prestolnega
mesta dunajskega se ustanovljajo naslednje naj-
višje cene:

I. Za tiste obrtne obrate, ki imajo pravico
prodajati ekstremno meso (§ 2 in § 3 ukaza
z dne 16. februarja 1918. l. [drž. zak. št. 61]):

A. Za govedino:

- a) za 1 kg sprednjega mesa z največ 15%
privrška K 18.—
- b) za 1 kg zadnjega mesa z največ
20% privrška „ 20.—
- c) za 1 kg pečenke (beiried, pljučna
pečenka in bržola) s kostmi pa brez
privrška „ 25.—
- d) za vsako drugo nego spredaj nave-
dene vrste mesa za 1 kg „ 18.—

B. Za goveji jezik:

- a) za 1 kg govejega jezika (svežega) K 20.—
- b) za 1 kg govejega jezika (nasoljenega) „ 22.—
- c) za 1 kg govejega jezika (prekajenega) „ 24.—

C. Za goveji drob:

- a) za 1 kg govejih pljuč K 8.—
- b) za 1 kg govejih jeter, slezene ali srca „ 8.—
- c) za 1 kg govejih možgan „ 16.—
- d) za 1 kg govejih ledvic „ 8-60
- e) za 1 kg kravjega vimena (sirovega) „ 4.—
- f) za 1 kg kravjega vimena (kuhanega) „ 8.—
- g) za 1 kg vampov (neosnaženih) „ 2.—
- h) za 1 kg vampov (osnaženih) „ 4.—

II. Za vse ostale obrtne obrate, ki imajo
pravico prodajati le enotno meso (§ 2 ukaza
z dne 16. februarja 1918. l. [drž. zak. št. 61]):

A. Za govedino:

- a) za 1 kg sprednjega mesa z največ 15%
privrška K 7-20
- b) za 1 kg zadnjega mesa z največ
20% privrška „ 8-40
- c) za 1 kg pečenke (beiried, pljučna
pečenka in bržola) s kostmi pa brez
privrška „ 12.—
- d) za vsako drugo nego spredaj nave-
dene vrste mesa za 1 kg „ 7-20

B. Za goveji jezik:

- a) za 1 kg govejega jezika (svežega) K 10.—
- b) za 1 kg govejega jezika (nasoljenega) „ 11.—
- c) za 1 kg govejega jezika (prekajenega) „ 12.—

C. Za goveji drob:

- a) za 1 kg govejih pljuč K 5.—
- b) za 1 kg govejih jeter, slezene ali srca „ 5.—
- c) za 1 kg govejih možgan „ 8.—
- d) za 1 kg govejih ledvic „ 5.—
- e) za 1 kg kravjega vimena (sirovega) „ 2-60
- f) za 1 kg kravjega vimena (kuhanega) „ 5.—
- g) za 1 kg vampov (neosnaženih) „ 1-60
- h) za 1 kg vampov (osnaženih) „ 3.—

Prepovedano je prodajati sprednjo in zadnjo
govedino brez privrška in kose za pečenko brez kosti.

§ 2.

Prodajalci mesa smejo oddajati dunajskim
bolnicam, vojnim in skupnostnim kuhinjam, gostil-
nicam, hotelom, pensijam in organizacijam konsu-
mentov le tiste množine govedine, ki jim jih odkaže za
ta namen vsakočasno uradna prevzemalnica za živino
in meso na Dunaju-Št. Marksu po ukazilih semenjske
komisije. Navedeni obrati in organizacije smejo
pridobivati odplatno ali brezplačno zgolj od tistega
prodajalca mesa, v čigar imeniku odjemnikov so
vpisani, in le tisto množino govedine, ki jim jo je
uradna prevzemalnica za živino in meso prisodila
za dobivanje.

§ 3.

Dunajski magistrat mora ali sam ali po uradni
prevzemalnici za živino in meso na Dunaju-
Št. Marksu ukreniti nadaljnje zaukaze, potrebne
za izvrševanje tega ukaza.

§ 4.

Preseganje v tem ukazu določenih najvišjih
cen kaznuje na prodajalcih pristojni magistratski
okrajni urad z zaporom od enega tedna do šest

mesecev, ako dejanje ne spada pod strožjo kazen. Poleg kazni na svobodi se more naložiti denarna kazen do 10.000 kron.

Druge prestopke tega ukaza ali za njegovo izvrševanje izdanih odredb kaznuje magistratski okrajni urad z denarnimi kaznimi do 20.000 kron ali z zaporom do 6 mesecev, ako ne spadajo pod strožjo kazen. Te kazni se morejo nalagati tudi druga poleg druge.

Isti kazni kakor storilec zapade, kdor napelje koga drugega k enemu teh dejanj ali sodeluje pri njega izvršitvi.

Ob kaznovanju se more tudi razsoditi, da se izgubi obrtna pravica za vedno ali za določen čas, in izreči, da zapade blago, na katero se nanaša kaznivo dejanje, ali njega izkupilo v prid državi.

Pri očitnem ravnanju zoper ta ukaz se more neodvisno od kazenskega postopanja samostalno razsoditi, da zapade blago.

Zapalo blago ali njega izkupilo je porabiti za preskrbo prebivalstva.

§ 5.

Ukazi namestništva za nadvojvodino Avstrijsko pod Anižo, ki so v protislovju s tem ukazom, se s tem razveljavljajo.

§ 6.

Ta ukaz dobi moč z 20. dnem marca 1918. l.

Paul s. r.